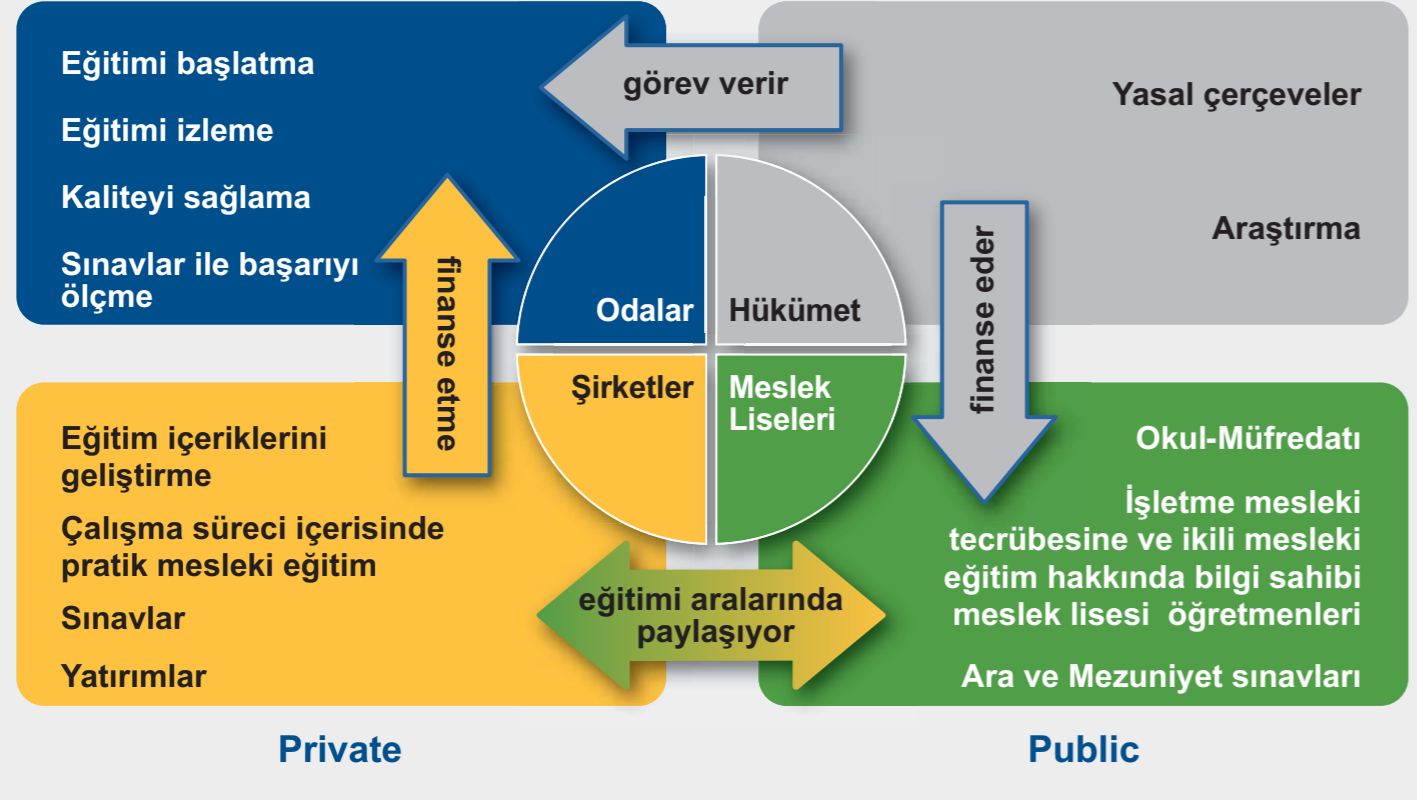

A Public-Private Partnership

İKİLİ MESLEKİ EĞİTİMİN DİĞER ÖNEMLİ TEMEL NOKTALARI

■ Kabul görmüş bir eğitim mesleğinin koşulunu stajyer ve işletme arasında yapılmış yazılı mesleki eğitim sözleşmesi oluşturmaktadır. Bunun için federal ülke çapında standart örnekler mevcuttur. Yetkili merciler – genellikle Ticaret ve Sanayi Odaları, Meslek Odaları, Ziraat Odaları ve Serbest Meslek Odaları – işletmelerin, eğitim için uygun olup olmadıklarını kontrol ederler.

■ Normalde eğitim süresi üç yıldır. Ancak düzenlemeler esnek: Eğitim sürelerinin, ön bilgilere veya performanslara göre münferit durumlarda kısaltılması mümkündür. Aynı şekilde gerekli du-

rumlarda eğitimin uzatılması da söz konusudur. Eğitim verilen bazı meslekler için farklılık arz eden daha kısa süreli (iki yıl) veya daha uzun (üçbuçuk yıl) eğitim süreleri söz konusu olmaktadır. Diğer istisnai durumlarda, uzun yıllara dayanan mesleki tecrübe ile beceriler, yeterlilikler ve bilgilere sahip olunması halinde sınav kabul edilme resmi eğitim olmaksızın da mümkündür.

■ Stajyere işletme tarafından aylık olarak bir staj parası ödenir. Bu meblağ geçen süre içerisinde artar ve böylelikle, gençlerin eğitimleri esnasında üretken performanslarının gittikçe artmasını dikkate alır. Staj ücretinin miktarı genellikle toplu sözleşmelerle belirlenir.

İKİLİ SİSTEM

İşletmelerde ve Okullarda
Alman Mesleki Eğitimi

Künye

Yayıncı: © DIHK - Deutscher Industrie- und Handelskammertag e.V.
Breite Straße 29 | Berlin-Mitte | Posta Adresi: 11052 Berlin | Almanya

Telefon +49 30 20308-0 | Telefaks +49 30 20 308-1000

Email: info@dihk.de | İnternet: www.ihk.de/en | www.ahk.de/en | www.dihk.de

Baskı: Şubat 2016

Yazar: Yorck Sievers, Steffen G. Bayer, Evamaria Lutz, Markus Kiss

Düzen: typoplus (W. Siewert) | Baskı: DCM | Druck Center Meckenheim

Resim Kanıtı: AlexRaths, CandyBox Images, Fuse, Hemera, Hongqi Zhang, iStockphoto, kadmy, LuckyBusiness, Purestock, Tinica, tyler olson, Vitalijs Prudnikovs, Wavebreak Media (Thinkstock.com), IHK Köln/Ahrens+Steinbach

Tüm hakları yayıncıya aittir. Fotokopi dahi her türlü çoğaltıma, sadece yayıncının yazılı onayı ile mümkündür.

DIHK

Deutscher
Industrie- und Handelskammertag

PRATİKTE UYGULAMA İLE GÜÇLÜ

■ Şu anda Almanya'da 1,4 milyon genç, ikili mesleki eğitimlerini tamamlamaktadır. Öğrenmekten ve çalışmaktan oluşan sistem, Almanya'daki mesleki eğitimin en önemli kısmını oluşturmaktadır dünya çapında büyük saygınlık görmektedir. Başarının formülü: En baştan itibaren bir şirkette "yaparak öğrenmeye" dayanmaktadır ve bu şekilde teorilerin aktarılmasına dayanan yapay öğrenme durumları azaltılmaktadır.

■ Şirketler için ikili mesleki eğitim önemli bir faktördür. Çünkü iyi kalifikasyona sahip gençler vazgeçilmez bir unsurdur. Şirketler, ikili eğitimle gelecekteki uzman personellerini sağlamaktadır. Kendi yetiştirdikleri gençler, işletmenin gereksinimlerine tam olarak uymaktadır.

■ İkili sistem, uluslararası olarak karşılaştırıldığında; genç insanların işgücü piyasasına entegrasyonu için en iyi modeli teşkil etmektedir. Bundan dolayı da mesleki eğitim sistemi eğitimlerinin olduğu diğer ülkelerle karşılaştırıldığında; Almanya'daki gençlerdeki işsizlik oranı bu nedenle düşüktür.

EKONOMİK KALKINMANIN AYNASI

■ İkili eğitim, istihdam sistemine sıkı bir şekilde bağlıdır. Dolayısıyla; bu aynı zamanda genel ekonomik koşullara da yoğun bir şekilde bağlıdır. Yapısal değişiklikler ikili sistemin performansını da etkilemektedir: İş gücü piyasasındaki ve sosyal sistemdeki gecikmeli reformlar, yüksek vergi yükleri ve ekonomik düşüşler olumsuz etkilere neden olabilmektedir. Ekonomik koşulların da doğru olması halinde gelişebilir.

■ Aynı zamanda şirketlerin eğitim vermek isteyip istememelerine ilişkin kararı verme özgürlüğüne sahip olmaları, çok büyük bir öneme sahiptir. Şirketler, uzman personele gereksinimleri olduğundan ötürü yapacakları bu yatırım, kendileri için fayda sağlayacaksa eğitim verirler. Böylelikle ikili mesleki eğitimin yüksek istihdam etkisi optimize edilmektedir.

İŞLETME VE MESLEK LİSESİ: PRATIĞIN VE TEORİNİN BİRLEŞMESİ

■ İkili sistemdeki mesleki eğitimin iki çok güçlü ortağı bulunmaktadır: Eğitimin verildiği işletme, yani şirket, pratik mesleki eğitimi üstlenmektedir. Eğitim alan öğrenciler şirkette öğreniyorlar ve haftada üç ila dört gün süreyle ileriki mesleki yaşamlarında karşılarına çıkacak işleri yapıyorlar.

■ Pratik mesleki eğitim, ek olarak meslek liselerinde haftada bir ila iki gün süreyle verilen mesleki teorik eğitim ile tamamlanmaktadır. Eğitim gören öğrencilerin işletmelerde öğrendikleri içerikler, meslek lisesi derslerinin içeriğine göre belirlenmiştir.

GENİŞ EĞİTİM MESLEKLERİ YELPAZESİ

■ Almanya'da şu an; kabul görmüş yaklaşık 330 eğitimi verilen meslek bulunmakta olup, bunların yaklaşık 270'i Ticaret ve Sanayi Odaları tarafından desteklenmektedir. Bunun dışında özellikle el zanaatlarında veya tarım alanında eğitim görme olanakları bulunmaktadır. Mesleki eğitimler öğrencileri 15.000'in üzerinde farklı mesleki faaliyetlere hazırlamaktadır.

■ Federal ülke çapında geçerli olan eğitim yönetmelikleri ikili mesleki eğitimin ayrıntılarını belirlemektedir. Almanya'nın kuzeyindeki eğitimin, Almanya'nın güneyinde de aynı seviyede olmasını garanti etmektedir. Böylelikle eğitimini tamamlayanlar tüm federal ülke çapında mesleki yeterliliğe sahiptir ve mobildir.

■ Eğitim yönetmelikleri işletmelerdeki deneyimli mesleki uygulayıcılar tarafından geliştirilmektedir. Çünkü: Kendi mesleki alanında hangi niteliklerin özellikle çok önemli olduğunu, girişimcilerin kendisinden daha iyi hiç kimse bilemez. Eğitim yönetmelikleri kaidelelere göre Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından çıkartılmaktadır.

YASAL DAYANAKLAR: MESLEKİ EĞİTİM KANUNU

■ İşletmelerdeki mesleki eğitim, 1969 yılından beri Mesleki Eğitim Kanunu (BBiG) ile düzenlenmektedir. Bu kanun işletmelere, uzman elemanların eğitilmesi için gerekli olan kapsamların garantisini vermektedir. Bu kanun son olarak 2005 yılının Nisan ayında kapsamlı bir şekilde modernize edilmiştir.

■ Bunun dışında söz konusu bu kanun, Alman Ticaret ve Sanayi Odalarının (ve diğer oda kuruluşları) geniş çaplı bir sorumluluk ile; işletmelerdeki mesleki eğitimin kalitesini sağlayacak şekilde donatılmasını öngörmektedir.

TİCARET VE SANAYİ ODALARININ YÖNETİMİ

Ticaret ve Sanayi Odaları, Alman bölgesel ekonominin öz-yönetim kurumlardır. Ticari ekonominin tüm şirketleri 79 Alman Sanayi ve Ticaret Odasından birine üye olmakla yükümlüdür. Yasama organı, Ticaret ve Sanayi Odalarına aynı zamanda, özellikle mesleki eğitimde olmak üzere çeşitli bağımsız görevler vermiştir. Ticaret ve Sanayi Odaları, ikili mesleki eğitimde hem şirketlerin menfaati adına hem de devlet adına faaliyet göstermektedirler. Ticaret ve Sanayi Odaları şirketlere danışmanlık yapmakta ve onlara yardımcı olmaktadır:

■ Ticaret ve Sanayi Odaları, işletmeler ile sürekli bir temas halinde; ekonominin kalite gereksinimlerindeki değişiklik ihtiyaçlarını belirliyor ve eğitim nizamnamelerinin uyarlamalarını gerçekleştiriyorlar.

■ Her işletme her meslekte eğitim veremez: Eğitim vermek isteyen işletme, mesleki yeterliliğin yanında, kişisel uygunluğa da sahip olmalıdır. Ticaret ve Sanayi Odaları eğitimcilerin yeterliliğini kontrol ediyor ve gerekli olursa uygun eğitim programları hususunda aracılık yapıyorlar.

■ Eğer bir işletme bir iş tanımının tüm mesleki eğitim alanlarında eğitim vermeyi sağlayamazsa, Ticaret ve Sanayi Odaları çeşitli işletmeler arasında karma eğitim sağlanması hususunda aracılık yapıyorlar.

■ Eğitim sözleşmeleri eğitim ilişkileri listesine kaydedilir. Eğitim süresinin kısaltılması veya uzatılması gerekirse, bu Ticaret ve Sanayi Odaları tarafından kontrol edilir. Ticaret ve Sanayi Odalarının eğitim danışmanları eğitim gören öğrencilere danışmanlık yapmakta ve onlara yardımcı olmaktadır. Eğitim esnasında eğitim görülen işletme ve stajyer arasında uyuşmazlıklar olursa, Ticaret ve Sanayi Odaları uzlaşmalar düzenliyor.

■ Ticaret ve Sanayi Odaları ara ve mezuniyet sınavlarının organizasyonundan ve yapılmasından sorumludur. Bunun için içlerinde iş veren vekillerinin, işçi vekillerinin ve meslek lisesi öğretmenlerinin yer aldığı sınav kurulları oluşturuyorlar, bunların hepsi tecrübeli mesleki uygulayıcılar olup, fahri olarak faaliyet gösteriyorlar. Yaklaşık 170.000 fahri sınav görevlisi yaklaşık 28.000 Sanayi ve Ticaret Odası Sınav Kurulunda faaliyet göstermekte ve eğitim sınavlarının pratik ile bağlantısının garantisini sağlamaktadır. İhtiyaça uygun eğitimli uzman personel sağlıyorlar. Ekonomik, iktisadi ve işletmelere yakın sınavların gerçekleştirilmesini sağlıyorlar ve bölgesel ekonominin öz yönetimini güçlendiriyorlar.

■ Ticaret ve Sanayi Odaları stajyerlerin sınava kabul edilmesini de düzenliyor ve sınav karnelerini tanzim ediyorlar. Ağırlıklı olarak sınavlar federal ülke çapında standart olarak hazırlanmakta ve böylelikle Ticaret ve Sanayi Odalarının mezuniyet sınavı karneleri başarıyla tamamlanmış kapsamlı mesleki eğitime dair bir belge niteliğinde olmaktadır.